

VIII täiskasvanud õppijate foorum

Õige aeg on õppida

23.november 2012
Sokos Hotel Viru
Viru väljak 4, Tallinn

VIII TÕFi avas Merle Haug, TÕFi initsiatiivgrupi esinaine, kes andis kokkutulnutele ülevaate TÕFi kujunemisloost ja varasematest tegemistest. Täiskasvanud õppijate vabatahtlik liikumine positiivse õpikogemuse vahendamiseks ei ole mitte ainult Eesti omapära. Samalaadsed liikumised toimivad ka teistes Euroopa riikides. Merle Haug vahendas ka oma värsket kogemust Hollandis ja kõneles vabatahtliku tegevuse arendamise võimalustest.

Seekordseks peaesinejaks TÕFil oli Katrin Karisma-Krumm, aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aasta hea tahte saadik. Esinejat kuulates oli võimalik mõelda selle üle, mida tähendab saadikuks olemine ja mida see annab inimesele endale. Katrin Karisma-Krumm rõhutas, et eakad inimesed on ühiskonnas tohutu ressurss, kellel on lisaks kogemustele ka aega ja tahtmist ühiskonna probleemidega tegeleda. Ta tõi näiteid Soomest, kus eakad inimesed tegelevad keskkonnateadlikkuse tõstmisega ja tegutsevad koolide juures vabatahtlikena probleemsete lastega.

Katrin Karisma-Krumm jagas kuulajatega ka oma lugu tööraamatu jäämisest ja õppimise paratamatusest sellises olukorras ning sellest, kuidas teistele head tehes teeb inimene head iseendale. Kuulajate kommentaarile, et ühiskonnas tundub ja armastatud näitlejannal on kindlasti lihtsam olla saadikuks – teda kuulatakse ja tema arvamusega arvestatakse – vastas pr Karisma-Krumm, et tegelikult loeb usk oma sõnumi olulisusse. Keegi ei tohiks mõelda, et „Ah, mis nüüd mina ...“ Kui oled veendunud oma sõnumi õigsuses, veenad ka kuulajaid ja iga TÕFil osaleja võib saada omakorda õppimise saadikuks. Iga inimene on tähtis ja iga inimese südamest tuleval sõnumil on väärtus.

TÕFi aastatepikkune traditsioon on olnud keskendumine innustavatele lugudele. Ka seekord jagasid kohalolijad oma lugusid teistega.

Eesti Töötukassa Tartumaa osakonna juhataja Jane Väli jutustas loo Töötukassa kliendist, kes 50ndates eluaastates töötuks jäänuna asus õppima Tartu Meditsiinikoolis, omandas täiesti uue ameti ja julgustab nüüd tööklubides inimesi, kellele tundub, et töö kadudes on nende maailm kokku varisenud. Tema lugu on innustanud kümneid inimesi.

Lavassaare vallavanem Ene Täht jagas kuulajatega lugu vallast, kus AS Tootsi Turvas tööreorganiseerimise tulemusena kadus 100 töökohta. Et olukorraga toime tulla, asusid valla juhid inimesi toetama ja julgustama. Organiseeriti hädaabitöid ja koolitusi. Koju kurvastama jäänud inimestele mindi ka koju järgi. Oluline oli inimestele teadvustada, et töötus pole häbiasi või midagi sellist, milles inimene on tingimata ise süüdi. Korduvalt rõhutas ta koostöö olulisust ja isikliku kontakti ning usalduse tähtsust. Nii nagu Katrin Karisma-Krumm, leidsid ka Lavassaare vallajuhid, et eestlasi on sedavõrd vähe, et iga inimene on oluline ja kedagi oma muredega üksi jätta lihtsalt ei tohi.

Aasta õppija 2012 Anne Perlov tõi kohalolijate ette loo, kuidas töötust naisest sai Puka valla „sädeinimene“, kes lõi kooskäimise ja käsitööga tegelemise võimaluse valla töötutele naistele. Tema vabatahtlikust algatusest ja valla toetusel on jalad alla saanud „Pritsumehe Marid“.

Aasta õppija 2011 Ralf Burk on samuti kogunud töötuks jäämist ja täiesti uut algust eraettevõtjana. Lisaks juhib ta ka Jõhvi valla sotsiaalmajaga, kus leiavad peavarju töö ja kodu kaotanud inimesed. Ralfi sõnum kuulajatele oli, et tohutult oluline on hättasattunud inimese kiire märkamine ja abistamine.

Paljude inimeste jaoks võib õpitud abitus kiiresti eluviisiks muutuda ja siis on sellest väljarabelemine juba kordades raskem, kui mitte võimatu.

Põlvamaa aasta õppija 2011 Ene Tigas rääkis õppimise võimalustest ääremaal, kus kultuurikeskused ja kõrgkoolid tunduvad olevat üsna kättesaamatus kauguses. Ometi on tänasel päeval võimalik uusi asju teada saada ka suurtest keskustest kaugemal ja siin tulevad appi erinevad õpikeskkonnad Internetis. Ene jagas kuulajatega oma õppimiskogemust ja võimalusi õppida nendes keskkondades.

Lugude rääkimisele tõmbas joone alla Kaja Leppik, kes liitus TÕFiga Raplamaa Täiskasvanute Gümnaasiumi õpilasena ning kellest on saanud õppijate foorumi korraldaja Raplamaal. Pärast osalemist üle- eestilisel TÕFil 2010 aastal organiseeris Kaja õppijate foorumi Rapla Täiskasvanute Gümnaasiumis ning on nüüd korraldamas Raplamaa erinevaid koolitusasutusi kaasavat õppijate foorumit.

Pärast õppijate lugude kuulamist arutasid osalejad väiksemates rühmades TÕFi initsiatiivgrupi liikmete eestvedamisel võimalusi, kas ja kuidas võiks TÕFil innustust saanud inimesed innustada teisi õppima ning millised võiksid olla need väikesed, aga konkreetsed sammud, mida saaks teha. Rühmatööde arutelusid üldistades:

- 1) Julgustada õppima oma lähedasi, kelle õppimine on jäänud pooleli või kes kõhklevad õppimise alustamisel. Lähedaste inimeste toetus on õppija jaoks vanusest sõltumata väga oluline
- 2) TÕFi kogemuse ja lugude jagamine oma töökohal. Olulised on nii 2 – 3 kollegi kui ka personalijuhi võimalus vahendada seda kogemust ettevõtte 1000 töötajale.
- 3) Virtuaalne kogukond Facebookis annab võimaluse kokku sadade sõprade teavitamiseks.
- 4) Kohalikud täiskasvanud õppijate foorumid saavad teoks 2012.a. veel Raplamaal, Võrumaal, Lääne – Virumaal, Põlvamaal, Pärnumaal, Läänemaal.

Päeva tagasisides rõhutasid eranditult kõik osalejad, et TÕFil osalemine andis neile kinnitust, et ollakse õigel teel. Osalejad olid **valmis olema õppimise saadikuks** ja nägid veel konkreetseid võimalusi õppimise positiivse kogemuse vahendamiseks:

- andsin lubaduse Töötukassa esindajale tutvustada infotunnis positiivset õppimiskogemust täiskasvanute gümnaasiumis
- aitan korraldada õppijate foorumit Raplamaal (27.11.2012)
- 2013.a teen teoks koolituse „Lood, mis kõnetavad“ oma valla rahvale
- Julgustan täie tõsidusega oma tuttavaid poolelijäänud haridusteed jätkama
- Esitan aasta õppija kandidaate, et väärtustada õppimist ja õppijat
- Olen ise eeskujuks oma lähedastele ja sõpradele
- Vahendan TÕFi Tallinna Vanalinna Täiskasvanute Gümnaasiumis
- Tutvustan õppijate foorumit TÕNi raames
- Asutuse juhatajana toetan töötajate õppimist
- Kirjutan TÕFist oma valla lehes

Kokkuvõtte koostas: Marika Kaasik